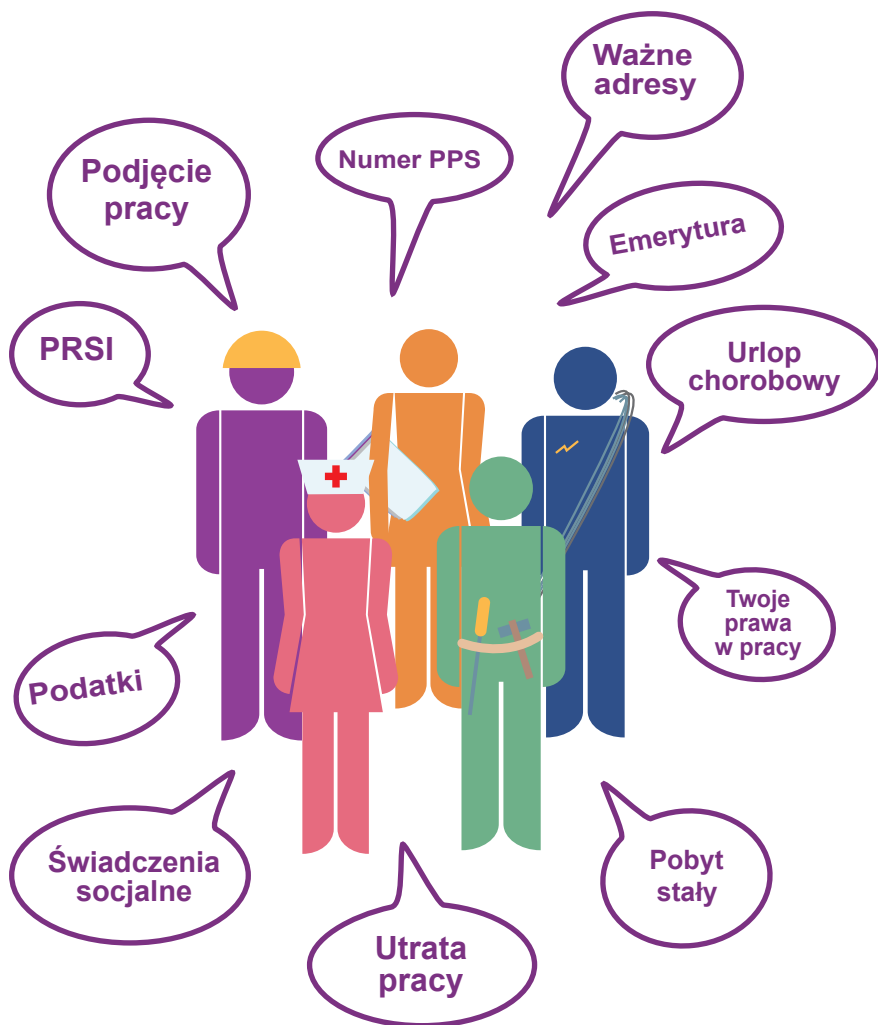

Pakiet informacyjny dla imigrantów w Clare

Zatrudnienie

Opracowane przez Centrum Pomocy Imigrantom w Clare
(Clare Immigrant Support Centre)

Twoje dane

Imię i nazwisko	
Adres	
Telefon	
Numer rejestracji GNIB	
Numer paszportu	
Numer PPS	
Ważne dokumenty	
Paszport	☐
Świadectwo rejestracji GNIB	☐
Akt urodzenia	☐
Formularz P45 — od pracodawcy, gdy odchodzisz z pracy	☐
Formularz P60 — od pracodawcy (wykaz Twoich zarobków za ostatni rok)	☐
Twój akt urodzenia	☐
Akty urodzenia Twoich dzieci	☐
Twoja karta medyczna (jeżeli posiadasz)	☐

Spis treści

Spis treści	
Karty rejestracyjne	4
Przyjazd do pracy w Irlandii	4
Zezwolenie na zatrudnienie	5
Podjęcie pracy.....	6
Musisz mieć numer PPS	7
Dokumenty pracownika	7
Zwolnienie i redukcja etatów	8
Twoje prawa w pracy	8
Jak przejść na emeryturę?	9
Formularz P45	9
System PAYE.....	10
Irlandzki system podatkowy	10
Zasiłek dla bezrobotnych (jobseeker's benefit).....	11
Zasiłek chorobowy.....	12
Gdy zachoruję na krótko	12
Gdy zachoruje na długo	12
Gdy doznam w pracy obrażeń	13
Urlop macierzyński i wychowawczy	13
Urlop nadzwyczajny.....	13
Dane kontaktowe	14
Placówki Citizens Information Centre	16
Adres Clare Immigrant Support Centre.....	16
Lokalne Ośrodki Opieki Socjalnej	16

Przyjazd do pracy w Irlandii

Twoje prawo do zatrudnienia, samozatrudnienia lub założenia w Irlandii firmy zależy od statusu imigracyjnego. Wiele osób może swobodnie pracować w Irlandii bez pozwolenia na pracę czy wizy.

Pracownicy w Irlandii mają prawo wstąpić do związków zawodowych. Związki zawodowe negocjują z pracodawcami w imieniu swoich członków.

Status imigracyjny

Każdy obywatel kraju spoza UE/EOG, chcący pozostać w Irlandii dłużej niż 3 miesiące musi zarejestrować się w Krajowym Policyjnym Biurze Imigracyjnym (Garda National Immigration Bureau — GNIB), aby otrzymać kartę rejestracyjną GNIB (GNIB Registration Card). Policja w Irlandii nazywa się „Garda Síochana”, „Garda” lub „Gardai”. Opłata za rejestrację GNIB wynosi obecnie 100 euro. Rejestracji można dokonać na komisariacie policji (Garda) w Ennis lub za pośrednictwem urzędnika imigracyjnego. Więcej informacji o uprawnieniach imigrantów można uzyskać w Centrum Informacji Obywatelskiej (Citizens Information Centre), komisariatach policji (Garda) lub w Centrum Pomocy Imigrantom w Clare (Clare Immigrant Support Centre).

Do rejestracji wymagane są:

- paszport; oraz
- zaświadczenie o pozwoleniu na pobyt w kraju, np.: pozwolenie na pracę (work permit); lub
- zaświadczenie o zapisaniu się do szkoły lub uczelni i dowód opłacenia czesnego.

Przy rejestracji wydawane są: certyfikat rejestracji GNIB, plastikowa karta oraz pieczęć w paszporcie. Jest kilka rodzajów pieczęci:

Co to jest EOG?

Europejski Obszar Gospodarczy (EOG) tworzy 25 państw członkowskich UE oraz 3 państwa należące do EFTA (Islandia, Lichtenstein i Norwegia) formując w ten sposób wewnętrzny rynek, na którym panują jednolite podstawowe zasady.

Pieczęć 1 oznacza, że możesz pracować, jeżeli masz ważne pozwolenie na pracę.

Pieczęć 2 oznacza, że jesteś studentem lub uczniem i możesz pracować do 20 godzin w tygodniu (niepełny wymiar godzin pracy).

Pieczęć 2A oznacza, że jesteś studentem lub uczniem, ale nie możesz podejmować płatnego zatrudnienia.

Pieczęć 3 jest pieczęcią z ograniczeniami; oznacza, że nie możesz pracować, ani uczyć się w pełnym wymiarze godzin w Irlandii. Jest zazwyczaj wydawana gościom lub osobom na utrzymaniu współmałżonka.

Pieczęć 4 Oznacza, że możesz pracować bez pozwolenia na pracę. Wydawana osobom z wizą pracowniczą lub posiadającym upoważnienie do wykonywania pracy i np.:

- małżonkom obywateli Irlandii i UE;
- uchodźcom;
- osobom z prawem pobytu na podstawie

- urodzenia w Irlandii; oraz
- osobom z długoterminowym prawem pobytu.

Pieczeńć A dotyczy uprawnionych do wykonywania zawodu przedstawicieli zawodów medycznych.

Pieczeńć 6 oznacza, że masz pozwolenie na pobyt tak długi, jaki uznasz za stosowny.

Wizy

Obywatele niektórych państw muszą posiadać wizę, aby przyjechać do Irlandii. Podanie o wizę można złożyć w ambasadzie lub konsulacie Irlandii. Wiza nie daje automatycznie uprawnień do zamieszkania i podjęcia pracy w Irlandii.

Zezwolenie na zatrudnienie

Obywatele UE, EOG i Szwajcarii mają prawo mieszkać, pracować lub zakładać w Irlandii firmy. Mają prawo być traktowani na równi z pracownikami irlandzkimi i mogą przyjeżdżać do Irlandii ze swoimi rodzinami. Zezwolenie na zatrudnienie nie jest wymagane, z wyjątkiem obywateli Rumunii i Bułgarii. Osoby z Rumunii i Bułgarii mogą pracować jako „samozatrudnione” i zakładać w Irlandii firmy.

Nowe przepisy dotyczące wydawania pozwoleń na pracę osobom spoza UE, którzy po raz pierwszy wchodzi na rynek pracy, obowiązują od 1 czerwca 2009 roku. Pozwolenia nie są wydawane w przypadku stanowisk z wynagrodzeniem niższym niż 30 000 euro za rok oraz w przypadku pewnych zawodów, np. pomocy domowej czy kierowców pojazdów o maksymalnej masie dopuszczalnej powyżej 3,5 tony. Sprawdź: www.entemp.ie (bezpośredni link: <http://tinyurl.com/cgs64r>).

Inne państwa: Jeżeli jesteś z kraju nienależącego do UE, EOG lub Szwajcarii, aby tu

**Należy zarejestrować się w Krajowym
Policyjnym Biurze Imigracyjnym — GNIB**

przyjechać, musisz mieć wizę. Aby pracować lub założyć firmę, musisz mieć zezwolenie na zatrudnienie. Twoje prawo do przebywania w Irlandii wraz ze swoją rodziną zależy od rodzaju posiadanego zezwolenia na zatrudnienie.

Zasadniczo, obywatele krajów spoza UE muszą posiadać zezwolenie na pracę. Zgodnie z Ustawami o zezwoleniach na pracę z lat 2003 i 2006 (Employment Permits Acts 2003 and 2006), są 4 rodzaje zezwoleń:

- pozwolenie na pracę;
- Zielona Karta;
- pozwolenie na pracę dla współmałżonka/osoby pozostającej na utrzymaniu; oraz
- pozwolenie w przypadku przeniesienia wewnątrzfirmowego.

Wniosek o zezwolenie może złożyć przyśle pracownik lub pracodawca. Koszt pozwolenia na pracę to ponad 1 000 euro.

Jak szukać pracy

Oferaty pracy można znaleźć w gazetach, agencjach pracy, na wystawach sklepów, za pośrednictwem Urzędu ds. Szkoleń i Zatrudnienia (FAS), Ośrodka ds. Pracy Chronionej w Clare (Clare Supported Employment Services for People with Disabilities) pod numerem (065) 684 4007 oraz w elektronicznym biuletynie Clare Focus — www.clarefocus.ie

Potrzebujesz 'CV'

Ubiegając się o pracę należy mieć spisana aktualną historię i charakter swojego zatrudnienia oraz wykształcenia. W Irlandii dokument taki określa się mianem CV (Curriculum Vitae). W przypadku każdego stanowiska, o które się ubiegasz należy napisać dodatkowo specjalne pismo.

Podatek od pojazdów

Jeżeli w swojej pracy używasz pojazdu, musisz mieć odpowiednie prawo jazdy.

Jeżeli nie dostanę pozwolenia?

Jeżeli dostaniesz odmowę w sprawie wydania zezwolenia na pracę, możesz wnieść o wewnętrzną kontrolę wniosku (w ciągu 21 dni od otrzymania decyzji o odmowie).

Więcej informacji o zezwoleniach na zatrudnienie i sposobie ubiegania się o nie można znaleźć na stronie Centrum Informacji

Aby otrzymywać świadczenia socjalne, musisz spełniać wymagania każdego programu

Obywatelskiej (Citizens Information Centre): www.citizensinformation.ie sprawdzając odpowiednie podstrony; lub bezpośrednio odwiedzając właściwą stronę korzystając z linku: <http://tinyurl.com/2m2hmo>.

Ochrona praw emigrantów

Obywatele państw innych niż Irlandia pracujący legalnie w Irlandii mają w myśl przepisów prawa pracy identyczne prawa, jak pracownicy irlandzcy.

Oryginalny egzemplarz pozwolenia na pracę zostanie przesłany Tobie, a pracodawca otrzyma poświadczony odpis. Pozwolenie na pracę określa Twoje prawa i uprawnienia, w tym:

- kiedy i jak możesz zmienić pracę;
- szczegółowe dane dotyczące wynagrodzenia;
- uprawnienia w myśl przepisów o krajowej płacy minimalnej; oraz
- wszelkie odliczenia dotyczące Twojego wynagrodzenia, np. na cele mieszkaniowe, powinny być niewielkie i zgodne z przepisami odpowiednimi dla Twojego zezwolenia.

Gdy podejmujesz pracę

Twoje prawa w pracy

Istnieje wiele przepisów gwarantujących minimalne prawa i ochronę pracownikom pełno- i niepełnoetatowym.

Obejmują one następujące kwestie:

- warunki zatrudnienia
- wynagrodzenie i świadczenia
- czas pracy i odpoczynku;
- pracę w niedziele;

- urlop dla pełno- i niepełnoetatowych pracowników;
- minimalny okres wypowiedzenia umowy o pracę przez pracodawcę;
- wynagrodzenie za czas choroby (zob. s. 12);
- urlop opiekuńczy (carer's leave); oraz
- ochrona przeciwko dyskryminacji.

Musisz mieć numer PPS

Twój numer PPS (Personal Public Service Number — PPS No.) jest unikalnym numerem identyfikacyjnym, który zapewnia dostęp do świadczeń socjalnych, usług publicznych i informacji w Irlandii.

Wniosek o numer PPS możesz złożyć w Ośrodku Opieki Socjalnej (Social Welfare Office): Government Buildings, Kilrush Road, Ennis, Co Clare, (065) 682 9899. Godziny otwarcia: poniedziałek–piątek 9.30-12.00 i 14.00-16.00.

Numer PPS jest potrzebny w przypadku:

- wszelkich świadczeń opieki socjalnej;
- bezpłatnego korzystania z komunikacji publicznej (free travel pass);
- identyfikacji uczniowskiej (pupil ID);
- usług publicznej służby zdrowia, w tym karty medycznej (medical card) i programu refundacji leków (drugs payment scheme);
- szczepień dzieci;
- udogodnień podatkowych, np. ulgi odsetkowej od kredytu hipotecznego (mortgage interest relief);
- dodatków mieszkaniowych; oraz
- teoretycznego egzaminu na prawo jazdy i prawa jazdy.

Numer PPS widnieje na:

- kartach świadczeń socjalnych;
- karcie refundacji leków;
- formularzu P60 (roczne zestawienie płac, podatku i składek ubezpieczenia społecznego od pracodawcy);
- formularzu P45 (zestawienie podatku i płac na dany dzień wystawiane przez pracodawcę, gdy odchodzisz z pracy);

Pracodawcom nie wolno odliczać kosztów związanych z rekrutacją od Twoich zarobków ani przetrzymywać żadnych Twoich osobistych dokumentów

Co to jest PRSI?

Składka Ubezpieczenia Społecznego związana z Dochodem (Pay Related Social Insurance — PRSI) wpłacana jest na rzecz irlandzkiego skarbu państwa. Twój pracodawca odlicza składki PRSI od Twojego wynagrodzenia, a ich wysokość zależy od wysokości wynagrodzenia i rodzaju wykonywanej pracy. Ważne jest, abyś dopilnował, by pracodawca opłacał Twoje składki PRSI

- formularzach rozliczeń podatkowych;
- Zawiadomieniu o kredytach podatkowych w ramach PAYE (PAYE „Notice of Tax Credits”); oraz
- Tymczasowej Karcie Świadczeń (Temporary Payment Card)

Jak dostać numer PPS?

O numer PPS mogą ubiegać się jedynie osoby mieszkające w Irlandii. Aby otrzymać numer, należy wypełnić formularz wniosku i przedstawić dowód tożsamości.

Wymagane będą różne dokumenty, w zależności od Twojej narodowości. Pełna lista wymaganych dokumentów znajduje się na stronie: www.citizensinformation.ie lub www.welfare.ie

Nie będąc Irlandczykiem musisz przedstawić następujące dokumenty:

- paszport lub dowód tożsamości; lub
- kartę imigracyjną; oraz
- potwierdzenie adresu, np. rachunek za media domowe (np. prąd, telefon lub gaz) wystawiony na Twoje nazwisko.

Jeżeli nie masz pewności, czy dana instytucja czy osoba ma prawo pytać Cię o numer PPS, skontaktuj się z Ośrodkiem Opieki Socjalnej (Social Welfare Office) w Kilrush.

Twoje prawa w pracy

Musisz wiedzieć co robić, gdy stracisz pracę

Zwolnienie i redukcja etatów

Powszechnie wiadomo, że utrata pracy to jeden z najtrudniejszych momentów w życiu. Pracę można stracić w efekcie zwolnienia lub redukcji etatów.

W tym drugim przypadku może Ci przysługiwać odprawa z tytułu redukcji etatów. Jeżeli zostałeś zwolniony, należy sprawdzić, czy decyzja pracodawcy była uzasadniona.

Gdy tracisz pracę, masz prawo do okresu wypowiedzenia oraz może Ci przysługiwać wypłata za okres wypowiedzenia i urlop.

Będąc zwalnianym z pracy w Irlandii, powinieneś otrzymać formularz P45 oraz mogą Ci przysługiwać pewne uprawnienia, w tym, okres wypowiedzenia i wynagrodzenie za niewykorzystany urlop.

Potrzebujesz formularz P45

Formularz P45 to wykaz Twoich wynagrodzeń oraz odprowadzonych do danego dnia przez pracodawcę podatków i składek PRSI. To bardzo ważny dokument.

Gdy odchodzisz z pracy, pracodawca musi wydać Ci P45. Potrzebujesz P45, gdy:

- podejmujesz nową pracę — aby dać swo-

jemu nowemu pracodawcy, by uniknąć płacenia nadzwyczajnego podatku;

- jesteś bezrobotny — aby ubiegać się o zwrot podatku; oraz
- chcesz ubiegać się o świadczenia socjalne.

Jeżeli pracodawca nie przekaże Ci formularza P45, należy o to poprosić. Od roku 2009 przekazane zostanie Ci także zaświadczenie o odprowadzonej taksie od dochodu.

Pracodawca odpowiada za zapewnienie odpowiedniego okresu wypowiedzenia. Jeżeli masz problemy z dochodzeniem swoich praw, zgłoś się do Centrum Informacji Obywatelskiej (Citizens Information Centre).

Urząd Skarbowy może pomóc

Jeżeli nie został Ci wydany formularz P45, należy poprosić o niego pracodawcę. Jeżeli pracodawca go nie wyda, zgłoś się do swojego Urzędu Skarbowego. Revenue (Urząd Skarbowy w Irlandii to „Revenue”) skontaktuje się z pracodawcą i pozyska dla Ciebie P45.

Jeżeli podjąłeś już nową pracę, Urząd Skarbowy wyśle Ci nowe zaświadczenie o wysokości kredytów podatkowych, aby

Masz problemy ze swoim pracodawcą?

Zgłoś się do najbliższego Centrum Informacji Obywatelskiej (Citizens Information Centre), gdzie otrzymasz poradę w sprawie swoich problemów dotyczących zatrudnienia. Pomoc uzyskasz tam również, gdy uważasz, że zostałeś niesłusznie zwolniony.

Twoje Centrum Informacji Obywatelskiej — CIC

- Bindon Lane, Ennis, Co Clare.
Telefon: (065) 684 1221

uniknąć płacenia podatku nadzwyczajnego.

Redukcja etatów

Redukcja etatów z reguły oznacza, że dane stanowisko jest likwidowane i taki nie jest przyjmowany na miejsce zwalnianego pracownika.

Pracownikowi, który był nieprzerwanie zatrudniony przez 104 tygodnie, w wieku

ponad 16 lat, który stracił pracę w wyniku redukcji etatów, przysługuje odprawa z tytułu redukcji etatów.

Zwolnienie

Pracodawca może zwolnić Cię za poważne naruszenie obowiązków, ale można zakwestionować zasadność takiej decyzji. Pracodawca musi zapewnić odpowiedni okres wypowiedzenia.

Jeżeli masz problemy z dochodzeniem swoich praw, zgłoś się do związków zawodowych (jeżeli są w zakładzie) lub wnieś sprawę do Sądu Apelacyjnego ds. Zatrudnienia (Employment Appeals Tribunal) wypełniając formularz T-1A.

Jak przejść na emeryturę?

WIrlandii nie ma obowiązującego wieku emerytalnego, ale zwykle ludzie przechodzą na emeryturę w wieku 65 lat i taki wiek emerytalny obowiązuje w wielu umowach o pracę.

Jeżeli zechcesz przejść na emeryturę przed 65 rokiem życia, może być wymagana weryfikacja, aby ustalić, czy przysługują Ci świadczenia emerytalne.

Jeżeli przechodzisz na emeryturę wcześniej, może Ci przysługiwać zasiłek dla bezrobotnych (jobseeker's benefit), a potem zapomoga dla poszukujących pracy (jobseeker's allowance). Możesz kwalifikować się do programów dokształcających lub pomagających w ponownym podjęciu pracy.

Świadczenia emerytalne

W okresie zatrudnienia mogłeś opłacać składki na program emerytalny, wtedy otrzymasz emeryturę pracowniczą; lub korzystasz z osobistego planu emerytalnego.

Gdy przechodzisz na emeryturę w wieku

65 lat i liczba składek PRSI (ubezpieczenie społeczne) jest wystarczająca, może Ci przysługiwać emerytura państwowa „pomostowa” (State Pension — Transition), a od wieku 66 lat — emerytura państwowa „składkowa” (State Pension — Contributory).

Gdy liczba składek PRSI nie jest wystarczająca, możesz ubiegać się o emeryturę państwową „nieskładkową” (State Pension — Non-contributory), przyznawaną w oparciu o kryterium wysokości dochodu.

Możesz też mieć prawo do bezpłatnego korzystania z komunikacji publicznej (Free Travel) lub pakietu świadczeń dla gospodarstw domowych (Household Benefits Package)

W Centrum Informacji Obywatelskiej (Citizens Information Centre) dostępna jest broszura pt. „Uprawnienia osób po 60-tce” (Entitlement for the over 60s), opisująca wszystkie możliwe uprawnienia.

Więcej informacji o emeryturach: www.citizensinformation.ie

Irlandzki system podatkowy

Większość pracowników w Irlandii płaci podatki w ramach systemu PAYE (Pay As You Earn — płac-jak-zarabiasz). Oznacza to, że pracodawca odlicza od Twojego wynagrodzenia podatek i wpłaca go bezpośrednio do Urzędu Skarbowego (Revenue Commissioners).

Urząd Skarbowy (Revenue Commissioners) pobiera od obywateli podatki w imieniu irlandzkiego rządu.

Aby Twoje podatki były prawidłowo rozliczane, a pracodawca odliczał właściwą kwotę, powinieneś:

• podać swojemu pracodawcy swój numer PPS (Personal Public Service Number) i poprosić o Numer Ewidencyjny Pracodawcy (Employer's Registered Number). Pracodawca poinformuje wtedy Urząd Skarbowy, że rozpocząłeś u niego pracę.

Wniosek na formularzu 12A

Należy też wypełnić wniosek 12A (Form 12A Application) o wydanie Zaświadczenia o Kredytach Podatkowych i Limicie Stawki Podstawowej (Certificate of Tax Credits and Standard Rate Cut-Off Point). Formularz 12A jest dostępny:

- Urząd Skarbowy w Ennis (Ennis Revenue Office), Government Buildings, Kilrush Road, Ennis. Telefon: (065) 684 9000;
- online: www.revenue.ie;
- Serwis Formularzy i Broszur Urzędu Skarbowego, ulgowa infolinia:

1890 306706; lub

- Centrum Informacji Obywatelskiej (Citizens Information Centre).

Urząd Skarbowy prześle zawiadomienie o kredytach podatkowych i limicie stawki podstawowej Tobie i pracodawcy. Podatek nadzwyczajny (emergency tax), znacznie wyższy niż zwykły, należy zapłacić, jeśli pracodawca nie otrzymał:

- zaświadczenia o kredytach podatkowych od Urzędu Skarbowego; lub
- formularza P45 (część 2 i 3) od Ciebie, dotyczącego poprzedniego zatrudnienia.

Kredyty podatkowe (tax credits)

Podatek jest naliczany w zależności od dochodu. Kredyty podatkowe są następnie odliczane od całej sumy podatku. Więcej informacji: Urząd Skarbowy w Ennis (Revenue Commissioners in Ennis), tel. (065) 684 9000 lub www.revenue.ie.

Zarejestruj się online jako podatnik

Możesz zarejestrować się na stronie www.revenue.ie (bezpośredni link: <http://tinyurl.com/clq99c>) i rozliczać swoje podatki online.

Odcinki wypłaty (payslips)

Zawsze wraz z wypłatą powinieneś dostać odcinek wypłaty, na którym wykazane są: płaca brutto i wszelkie odliczenia np. na poczet podatku i PRSI.

Odcinek wypłaty jest pisemnym zaświadczeniem od pracodawcy dla pracownika o wysokości płacy brutto i wszelkich odliczeń.

Więcej informacji: serwis Citizens Information www.citizensinformation.ie (bezpośredni link: <http://tinyurl.com/djh92p>)

A jeżeli nie mam pracy?

Jeżeli jesteś bezrobotny, może Ci przysługiwać zasiłek dla bezrobotnych (Jobseeker's Benefit) wypłacany z budżetu państwa. Aby dostać zasiłek, musisz:

- utracić pracę w istotnym wymiarze godzin i w rezultacie być bezrobotnym przez przynajmniej 3 dni na 6;
- być w wieku poniżej 66 lat;
- mieć opłaconą odpowiednią liczbę składek ubezpieczenia społecznego (PRSI);
- być zdolny do pracy; oraz
- być dyspozycyjny i szukać pracy.

Zasiłek dla bezrobotnych

Aby ubiegać się o zasiłek dla bezrobotnych należy zgłosić się do najbliższego **Ośrodka Opieki Socjalnej (Social Welfare Office)** (zob. tylna strona okładki).

Aby złożyć wniosek, musisz przedstawić:

- swój numer PPS;
- informacje dotyczące dyspozycyjności;
- informacje na temat dochodów;
- informacje dotyczące dochodów współmałżonka lub partnera (jeżeli dotyczy);

- informacje dotyczące dzieci na utrzymaniu;
- formularze P45 i P60 (od poprzedniego pracodawcy);
- dowód tożsamości; oraz
- potwierdzenie adresu (rachunek za media, np. prąd — rachunek za telefon komórkowy nie jest uznawany za potwierdzenie adresu).

Inne świadczenia

Inne świadczenia socjalne dla osób bezrobotnych mogą obejmować:

Zapomoga dla poszukujących pracy (Jobseekers Allowance): może Ci przysługiwać w oparciu o kryterium wysokości dochodów.

Zapomoga dla powracających do pracy przedsiębiorców (Back to Work Enterprise Allowance — BTWEA) — dla osób samozatrudnionych: Jeżeli zechcesz pracować na własny rachunek, może Ci przysługiwać BTWEA. Można otrzymywać część świadczeń socjalnych przez 2 lata.

Twoje Centrum Informacji Obywatelskiej — CIC

- Bindon Lane, Ennis, Co Clare.
Telefon: (065) 684 1221

Gdy zachoruję na krótko

Jeżeli nie możesz pracować z powodu choroby, może Ci przysługiwać zasiłek chorobowy (Illness Benefit). Aby go otrzymać, należy być w wieku poniżej 66 roku życia i mieć opłaconą odpowiednią liczbę składek PRSI. Jeżeli nie masz opłaconej odpowiedniej liczby składek, zgłoś się do Przedstawiciela Pomocy Społecznej (Community Welfare Officer) przy Ośrodku Zdrowia HSE (Health Service Executive) w Sandfield Centre, Highfield Park, Ennis. Telefon: (065) 686 8090. Mogą Ci tam przyznać dodatkowe świadczenia socjalne (Supplementary Welfare Allowance).

Wniosek o zasiłek chorobowy należy złożyć w ciągu 7 dni od zachorowania. Przez pierwsze 3 dni choroby nie są wypłacane pieniądze. Okres zasiłku chorobowego zależy od liczby opłaconych składek PRSI. Aby

otrzymać pieniądze należy złożyć kilka formularzy w swoim Ośrodku Opieki Socjalnej (Social Welfare Office). Pierwszy z nich to MC1. Można go dostać od lekarza rodzinnego (GP) lub w szpitalu.

Jeżeli zachorujesz na dłużej, co tydzień musisz wysłać formularz MC2. Dostaniesz go również od swojego lekarza.

Zanim wrócisz do pracy, musisz dostać od swojego lekarza końcowe zaświadczenie lekarskie. Zaświadczenie takie musisz przedstawić swojemu pracodawcy w przypadku choroby dłuższej niż 3 kolejne dni. Zaświadczenie to wykazuje Twoją niezdolność do pracy.

Więcej informacji: Ośrodek Opieki Socjalnej (Social Welfare Office) lub Centrum Informacji Obywatelskiej (Citizens Information Centre).

Gdy zachoruję na długo

Renta inwalidzka (Invalidity Pension) to cotygodniowe świadczenie pieniężne dla osób, które nie mogą pracować z powodu przewlekłej choroby lub niepełnosprawności i objętych ubezpieczeniem społecznym (PRSI). Zazwyczaj, przed ubieganiem się o rentę inwalidzką należy wcześniej przez przynajmniej 12 miesięcy otrzymywać zasiłek chorobowy. W innych okolicznościach możesz ubiegać się o dodatek z tytułu niepełnosprawności (Disability Allowance) przyznawany w oparciu o kryterium wysokości dochodów (są brane pod uwagę dochody całego gospodarstwa domowego).

Aby otrzymać rentę inwalidzką musisz mieć przynajmniej:

- 260 (5 lat) opłaconych składek PRSI od

momentu przystąpienia do ubezpieczeń społecznych; oraz

- 48 składek opłaconych lub uznanych w ostatnim pełnym roku podatkowym przed datą złożenia wniosku.

Wnioski o rentę inwalidzką dostępne są: www.welfare.ie; w Ośrodku Opieki Socjalnej (Social Welfare Office) lub w Centrum Informacji Obywatelskiej (Citizens Information Centre).

Twoje Centrum Informacji Obywatelskiej — CIC

- Bindon Lane, Ennis, Co Clare.
Telefon (065) 684 1221

Gdy doznam w pracy obrażeń

Jeżeli odniesiesz obrażenia w pracy, w drodze do pracy lub powrotnej, możesz kwalifikować się do pobierania zasiłku z tytułu wypadku przy pracy (Injury Benefit) i korzystania z systemu opieki zdrowotnej (Medical Care Scheme). Zasiłek z tytułu wypadku przy pracy to cotygodniowe świadczenie pieniężne za okres, gdy nie możesz pracować.

Aby ubiegać się o ten zasiłek, należy: wypełnić wniosek o zasiłek z tytułu wypadku przy pracy (Injury Benefit Form) i złożyć go w najbliższym Ośrodku Opieki Socjalnej (Social Welfare Office) lub wysłać na adres: The Injury Benefit Section, Department of Social and Family Affairs, PO Box 1650, Dublin 1.

System zasiłków z tytułu niezdolności do pracy wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej (Occupational Injuries Scheme)

System ten oferuje świadczenia dla osób, które odniosły obrażenia lub straciły zdolność do pracy wskutek wypadku przy pracy, w drodze do pracy lub powrotnej.

Więcej informacji: Ośrodek Opieki Socjalnej (Social Welfare Office) lub Wydział

Zgłaszanie obrażeń

Prawo stanowi, że pracodawcy muszą zgłaszać wypadki w miejscu pracy do Urzędu ds. BHP (Health and Safety Authority). Pracodawcy muszą złożyć Zgłoszenie Incydentu (Incident Report — formularz IR1) i w razie konieczności Zgłoszenie Budowlane (Construction Report — formularz AF2). Pracodawca powinien przesłać Ci kopię takiego zgłoszenia. Więcej informacji: Urząd ds. BHP (Health and Safety Authority), Head Office, The Metropolitan Building, James Joyce Street, Dublin 1. Ulgowa infolinia 1890 289 389, 01 614 7000, www.hse.ie

Świadczeń z Tytułu Niezdolności do Pracy (Occupational Injuries Benefit Section): Occupational Injuries Benefit Section, Department of Social and Family Affairs, Áras Mhic Dhiarmada, Store Street, Dublin 1. Telefon: (01) 704 3018 lub (01) 704 3020

Urlop macierzyński i wychowawczy

Zasiłek macierzyński (Maternity Benefit) to świadczenie pieniężne dla kobiet, które mają przerwę w pracy na czas porodu. Aby mieć uprawnienia do tego zasiłku, należy mieć opłaconą odpowiednią liczbę składek PRSI. Wniosek o urlop macierzyński należy złożyć 6 tygodni przed planowaną datą jego rozpoczęcia (12 tygodni w przypadku samozatrudnienia). Wypłacana kwota zależy od osiągniętych zarobków. Jeżeli już korzystasz z pewnych świadczeń socjalnych, wtedy zasiłek macierzyński jest wypłacany w połowie kwoty.

Zasiłek ten nie podlega opodatkowaniu

i jest wypłacany przez 26 tygodni.

Aby ubiegać się o ten zasiłek, należy: wypełnić formularz wniosku o zasiłek macierzyński (Maternity Benefit application form) dostępny w Centrum Informacji Obywatelskiej (Citizens Information Centre) lub Ośrodku Opieki Socjalnej (Social Welfare Office) i wysłać na adres: the Maternity Benefit Section of the Department of Social and Family Affairs, Social Welfare Services Office, St. Oliver Plunkett Road, Letterkenny, County Donegal. Telefon: (01) 704 3000. Ulgowa infolinia: 1890 690 690. Email: maternityben@welfare.ie

DANE KONTAKTOWE

Kategoria	Organizacja	Telefon, email strona internetowa
Kwalifikacje	Sprawdź czy Twoje kwalifikacje są uznawane: Krajowy Urząd ds. Uznawania Kwalifikacji (National Qualifications Authority of Ireland).	(01) 887 1500 info@qualificationsrecognition.ie www.qualificationsrecognition.ie
Szkolenia i zatrudnienie	FAS Irlandia, Urząd ds. Szkoleń i Zatrudnienia (FAS Ireland, Training and Employment Authority)	www.fas.ie
Agencje rekrutacyjne w Irlandii	www.irishjobs.ie www.monster.ie www.hays.ie www.activelink.ie	www.jobfinder.ie www.irelandhiring.ie www.loadzajobs.ie
Opodatkowanie	Urząd Skarbowy Irlandii — Podatki i Cła (Revenue Ireland, Tax and Customs) Przewodnik Urzędu Skarbowego po systemie PAYE (podatek dla pracowników) [Revenue guide to PAYE (tax for employees)]	Aby otrzymać bezpłatną ulotkę: Ulgowa infolinia 1890 306 706 www.revenue.ie (bezpośredni link: http://tinyurl.com/clq99c)
Prawa pracownicze i pozwolenia	Ministerstwo Przedsiębiorczości, Handlu i Zatrudnienia (Department of Enterprise, Trade and Employment) Crosscare — Pomoc Emigrantom (Crosscare Migrant Project), 1 Cathedral St, Dublin 1	Ulgowa infolinia: 1890 201 615 www.entemp.ie (01) 873 2844 migrantproject@crosscare.ie www.migrantproject.ie

Kategoria	Organizacja	Telefon, email strona internetowa
Problemy i skargi na pracodawców	Centrum Praw Emigrantów w Irlandii (Migrant Rights Centre Ireland), 55 Parnell Square West, Dublin 1	(01) 889 7570 info@mrci.ie www.mrci.ie
Niesprawiedliwe zwolnienia Gdy uważasz, że zwolniono Cię niesprawiedliwie	Sąd Apelacyjny ds. Zatrudnienia (Employment Appeals Tribunal), Davitt House, 65a Adelaide Road, Dublin 2	(01) 631 3006 Ulgowa infolinia: 1890 220 222 Faks: (01) 631 3266 eat@entemp.ie www.eatribunal.ie
Związki zawodowe w Clare Pracownicy w Irlandii mają prawo wstępować do związków zawodowych.	Irlandzki Kongres Związków Zawodowych (Irish Congress of Trade Unions), Centrum Informacyjno-Szkoleniowe (Congress Information and Opportunity Centre), Elevation Business Park, Clonroad, Ennis, Co Clare	(065) 684 1009 coordinator.clare@congresscentres.net
Prawo o ochronie zatrudnienia	Krajowy Urząd ds. Praw Pracowniczych (National Employment Rights Authority), Ośrodek Informacyjny (Information Services), Government Buildings, O'Brien Road, Carlow.	(059) 917 8990 Ulgowa infolinia: 1890 808 090 info@employmentrights.ie. www.employmentrights.ie
Dyskryminacja Jeżeli uważasz, że pracodawca traktował Cię gorzej od innych, możesz złożyć skargę do Sądu ds. Równości (Equality Tribunal)	Sąd ds. Równości (Equality Tribunal), 3 Clonmel Street, Dublin 2 Urząd ds. Równości (Equality Authority), 2 Clonmel St, Dublin 2 grievance	(01) 477 4100 Ulgowa infolinia: 1890 344 424 info@equalitytribunal.ie www.equalitytribunal.ie (01) 417 3333 Ulgowa infolinia: 1890 245 545 info@equality.ie www.equality.ie

Ważne adresy

Centra Informacji Obywatelskiej

Centra Informacji Obywatelskiej (Citizens Information Centres) zapewniają obywatelom wszechstronne informacje na temat wszelkich aspektów świadczeń i uprawnie. Do Centrum Informacji Obywatelskiej można zatelefonować, aby uzyskać bezpłatną i poufną poradę.

Centra Informacji Obywatelskiej (Citizens Information Centres), ulgowa infolinia: 1890 777 121, poniedziałek–piątek, 9.00–21.00, strona internetowa: www.citizensinformation.ie

Centrum Informacji Obywatelskiej w Ennis (Ennis Citizens Information Centre)

- Bindon Lane, Ennis, Co Clare. Telefon (065) 684 1221

Centrum Pomocy Imigrantom w Clare (Clare Immigrant Support Centre)

Unit 13 Carmody Street Business Park, Ennis, Co Clare, tel. (065) 682 2026

Lokalne Ośrodki Opieki Socjalnej (Social Welfare Offices)

Wszystkie oprócz ośrodka w Tulla przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych

Miejsce	Adres	Godziny otwarcia	Telefon
Ennistymon	Parliament Street, Ennistymon, Co. Clare	Poniedziałek–Piątek 10.00–12.00 oraz 14.00–16.00	(065) 707 2528
Tulla	Main Street, Tulla, Co. Clare	Poniedziałek–Piątek 10.00–12.00 oraz 14.00–16.00	(065) 683 1908
Kilrush	45 Moore Street, Kilrush, Co Clare	Piątek 10.00–13.00	(065) 908 0030
Ennis	Government Buildings, Kilrush Road, Ennis, Co Clare	Poniedziałek–Piątek 9.30–12.00 oraz 14.00–16.00.	(065) 686 7800